

Lübnan Nargile Ba??ml?I???? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Lübnan Nargile Ba??ml?I???? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25444>

Özet

Lübnan Nargile Ba??ml?l??? Ölçe?i (LNBÖ), dünyada yayg?nla?an nargile kullan?m?n?n psikometrik olarak de?erlendirilmesi amac?yla geli?tirilm? olan özgün ölçe?in Türk kültürüne uyarlama çal??mas?d?r. Akça, Tepedelen ve Yalç?nkaya-Alkar (2020) taraf?ndan gerçekte?tirilen bu çal??ma, ölçe?in Türkçe formunun güvenilirli?ini ve geçerli?ini ara?t?rma? amaçlam??t?r. Bu adaptasyon, Türkiye'deki klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda nargile kullan?m bozuklu?unun ?iddetini ve özelliklerini ölçmek için standart bir araç sa?lamaktadır.

Ölçek, bireylerin nargileye kar?? geli?tirdikleri fiziksel ve davran??sal ba??ml?lk düzeylerini de?erlendirmeye odaklanmakta olup, yayg?n tütün kullan?m türlerinden biri olan nargilenin potansiyel zararlar?n?n anla??lmas?na katkıda bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Nargile, Su Borusu, Ba??ml?lk, Lübnan Nargile Ba??ml?l??? Ölçe?i, Psikometrik, Uyarlama, Tütün Kullan?m?.

Yazarlar

Ali Yunus Emre AKCA, Mehmet Sait TEPEDELEN, Öznur YALÇINKAYA-ALKAR.

Amaç

Lübnan Nargile Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin temel amac?, Türkiye'de artan nargile kullan?m?n?n ciddiyetini ve ba??ml?lk düzeylerini objektif ve sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle genç yeti?kinler aras?nda popüler olan nargilenin neden oldu?u ba??ml?lk semptomlar?n? saptamak ve bu verileri önleme ve tedavi stratejileri geli?tirmek üzere kullanmak için tasarlanm??t?r.

Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak, Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir tarama arac? sunmay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, nargile ba??ml?l???n?n çok boyutlu yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek maddeleri genellikle Uluslararası Hastal?k S?n?fland?rmas? (ICD) veya Tan?sal ve ?statistiksel El Kitab? (DSM) kriterlerine paralel olarak, tolerans, yoksunluk belirtileri, kullan?m üzerinde kontrol kayb?, ba??ml?lk nedeniyle sosyal ya da mesleki i?levsellik kayb? gibi temel ba??ml?lk bile?enlerine odaklanmaktadır.

LNBÖ, bireylerin nargile kullan?m?na duyduklar? iste?i, b?rakma çabalar?ndaki ba?ar?s?zl?klar? ve nargilenin günlük ya?am aktiviteleri üzerindeki etkisini de?erlendirerek, ba??ml?l???n klinik ?iddetini belirlemeye yard?mc? olur.

Geçerlik

Lübnan Nargile Ba??ml?l??? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik çal??malar?, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü göstermi?tir. Yap? geçerli?i, faktör analizi yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir.

Akça ve arkada?lar? (2020) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in orijinal yap?s?na uygun bir faktör yap?s? sergiledi?i tespit edilmi?, böylece Türkçe formun yap?s?sal geçerli?i kan?atlanm???r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarlı?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve muhtemel test-tekrar test yöntemleri ile de?erlendirilmi?tir. Güvenirlik çal??malar?n?n sonuçlar?, ölçek maddelerinin tutarlı? oldu?unu ve ba??ml?l?k düzeyini kararlı? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Yüksek iç tutarlı?k katsay?lar?, LNBÖ'nün Türkçe formunun, nargile ba??ml?l??? yap?s?n? ölçmede güvenilir bir araç oldu?unu do?ulamaktadır.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde gerçekleştirilen faktör analizi, ölçe?in orijinal formundaki faktör yap?s?n?n kültürel ba?lamda korunup korunmad???n? belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Çal??mada, ölçe?in yap? geçerli?ini destekleyen, teorik olarak anlamlı faktörlerin ortaya ç?kt??? rapor edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu ba??ml?l?k yap?s?n? Türk örneğinde de ba?arılı? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir.

Araç Bilgisi

Test Türü: Uyarlama

Format: Derecelendirme (Orijinal ölçekte genellikle Likert tipi bir derecelendirme kullan?lm???r.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinali ?ngilizce ve/veya Arapça.

Popülasyon Grubu: Nargile kullan?c?lar?.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle üniversite ö?rencileri ve genç yeti?kinler).

Popülasyon Detayları: Türkiye'de aktif olarak nargile kullanan bireylerden oluşan örneklem.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Nargile Bağımlılığı, Tütün Ürünleri, Psikolojik Değerlendirme, Bağımlılık Dergisi, Ölçek, Türkiye Uyarlaması.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ali Yunus Emre AKCA

İletişim E-posta Adresi: aye.akca@outlook.com

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Sorumlu yazarın e-posta adresi üzerinden iletişime kurulabilir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Uyarlama Yılı: 2020.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar (Ali Yunus Emre AKCA) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarda kullanım izinleri yazarın takdirindedir.

Kaynaklar

Akça, A. Y. E., Tepedelen, M. S., & Yalçınkaya-Alkar, Ö. (2020). Adaptation of the Lebanon Waterpipe Dependence Scale to Turkish: A reliability and factor analysis study. *Bağımlılık Dergisi*, 21(3), 163-180.

Bu makalenin tam metnine dergipark.org.tr üzerinden ulaşılabilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: lubnan-nargile-bagimlilik-olcegi-tr-toad.pdf

Lübnan Nargile Bağımlılığı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almadığından burada listelenememiştir. Maddeler için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.